

KLAGANDE

Länsstyrelsen i Kronobergs län

MOTPART

Chendru Pedersen, 19610710-2938

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Växjö:s dom den 16 april 2021 i mål nr 5781-19,
se bilaga A

SAKEN

Kostnadsansvar för omhändertagna djur enligt djurskyddslagen
(2018:1192)

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens dom endast på så sätt att Chendru
Pedersens kostnadsansvar för omhändertagna djur ska bestämmas till
86 267 kr.

YRKANDEN M.M.

Länsstyrelsen yrkar att kammarrätten bestämmer Chendru Pedersens kostnadsansvar till 101 467 kronor och anför bl.a. följande. Hänsyn måste tas till tiden det tagit att delge djurhållaren handlingarna i ärendet och kravet på en rättssäker handläggning av ärendet. Länsstyrelsen anser inte att det går att bortse från kommuniseringsplikten på grund av att djuren saknar ekonomiskt värde och att man på förhand inte kan veta hur lång uppställningstiden blir. Vid det omedelbara omhändertagandet den 2 oktober 2019 var Chendru Pedersen inte närvarande och gick inte att nå på annat sätt. Han kunde delges beslutsunderlag och beslutsöverbägande först genom stämningsmannadelgivning den 8 oktober 2019 och hade därefter till och med den 11 oktober 2019 att komma in med ett yttrande. Beslut om vad som skulle ske med djuren kunde därför tidigast fattas först den 14 oktober 2019. Enligt beslutet skulle katterna avlivas på den sjunde dagen och hönsen på den tredje dagen om inte överlåtelseförsöken lyckades. Överlåtelse respektive avlivning kunde genomföras först den 21 oktober 2019 såvitt gäller katterna och tidigast den 17 oktober såvitt gäller hönsen. Dygnskostnaderna per djurslag för uppställning hos djurhemmet var upphandlade i avtal sedan tidigare.

Chendru Pedersen har förelagts att svara på överklagandet men har inte hörts av.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

I målet har inte framkommit någon sådan omständighet som talar för att länsstyrelsens beslut att omhänderta djuren var omotiverat. Det saknas vidare anledning att anta att omhändertagandet skett på grund av att Chendru Pedersen oförskyllt hamnat i den situation som nödvändiggjorde omhändertagandet. Utgångspunkten är därmed att de kostnader som det allmänna har åsamkats i anledning av omhändertagandet slutligt ska betalas

av honom genom att han åläggs ett ansvar för kostnaderna jämlikt 9 kap. 9 § djurskyddslagen. Skäl att frångå denna utgångspunkt kan dock finnas i den mån kostnaderna blivit orimligt höga, avser åtgärder som varit klart omotiverade eller det annars finns särskilda skäl (jfr prop. 2017/18:147 s. 343 samt Högsta domstolens avgörande NJA 2015 s. 393 och Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2016 ref. 65).

Av handlingarna i målet framgår att länsstyrelsen, någon gång efter omhändertagandet den 2 oktober 2019, översände beslutshandlingar och övervägande till beslut till Chendru Pedersen för yttrande inom tre dagar från dagen för delgivning. En sådan åtgärd får anses vara väl förenlig med vad som anges i 25 § förvaltningslagen (2017:900) om i vilka fall en myndighet, innan den fattar beslut i ett ärende, ska ombesörja kommunikation med part. Den omständigheten att länsstyrelsen snarast har att fatta beslut om vad som ska hända med omhändertagna djur (jfr 9 kap. 8 § djurskyddslagen) innebär givetvis inte att beslutsmyndigheten kan underlåta att tillämpa dessa bestämmelser, även om en sådan kommunikationsåtgärd kan medföra att ytterligare kostnader åsamkas djurägaren. En annan sak är att formerna för kommunikationen måste anpassas utifrån förhållanden i det enskilda fallet, varvid får beaktas de olika intressen som gör sig gällande i ärendet.

I detta fall har länsstyrelsen valt att ange en svarstid om tre dagar från dagen för delgivning. En sådan tidsfrist kan enligt kammarrättens mening inte anses vara sådan att länsstyrelsen onödigt fördröjt ärendet utan förefaller ha bestämts utifrån en rimlig avvägning mellan behovet av att upprätthålla en rättssäker handläggning och behovet av att säkerställa att de omhändertagna djuren inte utsätts för onödigt lidande samt att djurhållaren inte drabbas av oproportionerligt höga kostnader.

Av handlingarna i målet framgår emellertid att Chendru Pedersen delgavs handlingarna i ärendet redan den 8 oktober 2019. Denna information kom

emellertid inte länsstyrelsen, såvitt påtalats i kammarrätten, till del förrän den 25 oktober 2019, varför beslut om vad som skulle ske med de omhändertagna djuren kom att fattas först denna dag. Till följd härav fördröjdes ärendet på ett onödigt sätt, varför det är rimligt att, som länsstyrelsen nu också anført, utgå från att ett beslut i ärendet borde ha kunnat fattas redan den 14 oktober 2019, dvs. under den första arbetsdagen efter det att tre dagar förflutit från det att delgivning skett. Chendru Pedersens kostnadsansvar ska därför bestämmas med beaktande härav.

När det därefter gäller om kostnaderna också blivit orimligt höga till följd av den tid för avyttring av djuren som fastställdes i beslutet den 25 oktober 2019, har länsstyrelsen inte fört fram någon egentlig argumentation till stöd för varför förvaltningsrättens bedömning inte bör godtas. Utöver de skäl som förvaltningsrätten fört fram till stöd för sin bedömning, bör i detta sammanhang också erinras om det skyndsamhetskrav som återfinns i 9 kap. 8 § djurskyddslagen. Detta krav får enligt kammarrättens mening betydelse inte bara för inom vilken tid ett beslut om vad som ska hända med djuren bör fattas, utan även inom vilken tid den åtgärd som beslutet avser ska vidtas. Kammarrätten anser mot denna bakgrund – i likhet med förvaltningsrätten – att en rimlig tidsåtgång för överlåtelseförsöken i detta fall inte borde ha överstigit tre dagar för vare sig katterna eller hönsen. Även detta ska beaktas när Chendru Pedersens kostnadsansvar bestäms.

Med hänsyn till vad som ovan anförts ska uppställningskostnaden beräknas till 73 600 kr ($3\,800 \cdot 16 + 800 \cdot 16$) för tidsperioden den 2 oktober – den 17 oktober 2019 (totalt 16 dagar). Överklagandet ska därmed bifallas på så sätt att Chendru Pedersens kostnadsansvar för de omhändertagna djuren ska fastställas till 86 267 kr ($165\,867 - [153\,200 - 73\,600]$).

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Cathrine Rosell
kammarrättsråd
ordförande

Mattias Håkansson
kammarrättsråd
referent

Lisa Höglund
tf. kammarrättsassessor

Tora Odin
föredragande jurist

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ****DOM**
2021-04-16
Meddelad i VäxjöMål nr
5781-19**KLAGANDE**

Chendru Pedersen, 19610710-2938

MOTPART

Länsstyrelsen i Kronobergs län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Kronobergs läns beslut 2 december 2019

SAKEN

Kostnadsansvar för omhändertagna djur enligt djurskyddslagen (2018:1192)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet delvis och beslutar, med ändring av länsstyrelsens beslut, att Chendru Pedersens kostnadsansvar för omhändertagna djur ska sättas ner till 58 667 kr.

BAKGRUND

Länsstyrelsen beslutade den 2 oktober 2019 med stöd av 9 kap. 6 § 1 och 3 djurskyddslagen att omedelbart omhänderta 19 katter och 8 höns tillhörande Chendru Pedersen på fastigheten Älghults-Fröseke 11:1. Samtliga djur besiktigades av veterinär dagen efter omhändertagandet, som bedömde prognosen för de flesta djuren som god (några katter bedöms vara rädda och ha ett avvaktande temperament).

Den 25 oktober 2019 beslutade länsstyrelsen med stöd av 9 kap. 8 § djurskyddslagen att samtliga omhändertagna djur ska säljas eller överlåtas på annat sätt. Om katterna inte går att sälja eller överlåta på annat sätt inom 7 dagar ska de avlivas. Om hönsen inte går att sälja eller överlåta på annat sätt inom 3 dagar ska de avlivas.

Dok.Id 233783

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 42 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-56 02 00 E-post: forvaltningsrattenivaxjo@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratten-i-vaxjo/	-	måndag–fredag 08:00–16:00

Den 31 oktober 2019 såldes hönsen till en privatperson för 300 kr. Den 4 november 2019 avlivades 6 av katterna, medan resterande 13 katter överläts vederlagsfritt till det företag där katterna stått uppstallade sedan omhändertagandet.

Länsstyrelsen har därefter, den 2 december 2019, med stöd av 9 kap. 9 § djurskyddslagen beslutat att kostnaden för omhändertagandet ska betalas av Chendru Pedersen. Av den till beslutet bifogade fakturan uppgår belopp att betala till 165 867 kr, varav 11 923,40 kr avser kostnaden för transport och arbete, 1 043,60 kr veterinärkostnader och 153 200 kr kostnaden för uppställning av samtliga djur (200 kr per katt i 34 dygn och 100 kr per höna i 30 dygn). Summan från försäljningen av hönsen har avräknats från kostnaderna. Beslutet motiverades med att länsstyrelsen inte funnit skäl för annat än att kostnaden för omhändertagandet slutligt ska betalas av den som åtgärden riktas mot.

YRKANDEN M.M.

Chendru Pedersen överklagar länsstyrelsens beslut och anför sammantaget följande. Han vill överklaga ärendets hantering och kostnadsansvar. Han har inte fått någon information om att en anmälan gjorts eller att något besök gjorts innan länsstyrelsen beslutade att omhänderta hans djur. Han fick en faktura på 5 200 kr i början av oktober. Senare kom en ny faktura på 165 867 kr. Det är inte rimligt att den andra fakturan kom så lång tid efter den första. Summan är även orimligt hög.

Länsstyrelsen vidhåller sitt beslut om kostnadsansvar och upplyser om att beslutet om vad som ska ske med de omhändertagna djuren har vunnit laga kraft.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Vid omhändertagande av djur ska länsstyrelsen snarast besluta om att djuret ska säljas, överlåtas på annat sätt eller avlivas. Om det inte går att verkställa ett beslut om att ett omhändertaget djur ska säljas eller överlåtas, får länsstyrelsen i stället besluta att djuret ska avlivas. (9 kap. 8 § djurskyddslagen)

Länsstyrelsen och Polismyndigheten får betala ut förskott av allmänna medel för kostnader som uppkommer på grund av åtgärder enligt 5 eller 6 §. Kostnaden för sådana åtgärder ska slutligt betalas av den som åtgärden har riktats mot, om det inte finns särskilda skäl för annat. (9 kap. 9 § djurskyddslagen)

Av förarbetena till djurskyddslagen (prop. 2017/18:147 s. 244) framgår att det även fortsättningsvis bör vara så att undantag från tidigare djurhållares kostnadsansvar ska göras om det finns särskilda skäl, t.ex. i de fall som beslutet om omhändertagande har upphävts av högre instans eller när kostnaderna för omhändertagandet till följd av en olämplig hantering av myndigheterna blivit orimligt höga.

Frågan i målet

Den fråga förvaltningsrätten har att ta ställning till i målet är om länsstyrelsen haft fog för att ålägga Chendru Pedersen fullt kostnadsansvar för omhändertagna djur. Varken beslutet att omedelbart omhänderta djuren eller beslutet om vad som ska ske med de omhändertagna djuren är således föremål för prövning i detta mål.

Förvaltningsrätten har vidare inte någon laglig möjlighet att pröva länsstyrelsens handläggning av ärendet. Den kritik Chendru Pedersen framfört i detta avseende föranleder därför ingen åtgärd från förvaltningsrättens sida.

Förvaltningsrättens bedömning

Utgångspunkten vid bedömningen av betalningsskyldighet enligt 9 kap. 9 § djurskyddslagen är att djurhållaren är skyldig att betala de kostnader som uppkommit på grund av omhändertagandet. I undantagsfall kan, om det finns särskilda skäl, befrielse från betalningsskyldigheten medges.

Av handlingarna i målet framgår inte annat än att samtliga poster på den i målet aktuella fakturan är hänförliga till omhändertagandet av Chendru Pedersens djur varför dessa kostnader som utgångspunkt ska bekostas av honom. Annat har inte heller framkommit än att omhändertagandet av djuren var befogat. Kostnaden för transport av djuren vid omhändertagandet och veterinärkostnaden framstår vidare som rimliga. Kostnaden för uppställning av djuren uppgår emellertid till ett mycket högt belopp, även med beaktande av att det rör sig om ett stort antal djur. I förevarande fall gick det 23 dagar från det att djuren omhändertogs till dess att länsstyrelsen fattade beslut om vad som skulle ske med de omhändertagna djuren. Av 9 kap. 8 § djurskyddslagen framgår att länsstyrelsen snarast efter ett omhändertagande ska fatta ett sådant beslut. Lagstiftningen bygger alltså på att berörda myndigheter ska agera förhållandevis skyndsamt, dels för att djuren ska slippa onödigt lidande, dels för att djurhållaren inte ska drabbas av oproportionerligt höga kostnader till följd av omhändertagandet. I förevarande fall är det fråga om ett stort antal djur som uppenbart saknar ett ekonomiskt värde. Det har därför enligt förvaltningsrättens mening funnits anledning för länsstyrelsen att relativt omgående, redan inom några dagar efter veterinärbesiktningen eller i vart fall senast inom en vecka från omhändertagandet, fatta beslut om vad som skulle ske med djuren. Det framstår inte heller som lämpligt att låta överlåtelseförsöken få pågå under längre tid än tre dagar för varken katterna eller hönsen. Detta med beaktande av de väldigt höga uppställningskostnaderna som finns för så många djur (3 800 kr/dygn bara för

katterna och 4 600 kr/dygn för samtliga djur) och då djuren inte kunde förväntas inbringa något ekonomiskt värde vid en eventuell försäljning.

Länsstyrelsens agerande har därmed orsakat att kostnaden för uppställning av djuren blivit orimligt hög. Sammantaget finner förvaltningsrätten skäl att begränsa Chendru Pedersens kostnadsansvar för dessa kostnader till 46 000 kr, vilket motsvarar uppställningskostnaden under 10 dygn för samtliga djur. Överklagandet ska således bifallas på så sätt att det av länsstyrelsen beslutade kostnadsansvaret för omhändertagandet av djuren sätt ner med 107 200 kr (153 200 – 46 000) till 58 667 kr (165 867 – 107 200).

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03)

Maria Örnerheim
rådman

I avgörandet har även nämndemännen Cecilia Cato, Liselott Hovdegård och Romeo Pettersson deltagit.

Föredragande: Erik Bröddén

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.